

Manifest Heel Rotterdam Leest

Voor de ontwikkeling van onze kinderen en jongeren en het tegengaan van kansenongelijkheid is een goede leesvaardigheid onmisbaar. Er zijn 90.000 laaggeletterden in Rotterdam en we moeten zorgen dat deze groep niet blijft groeien maar juist kleiner wordt. In het Jaar van de Taal vinden wij, ondergetekenden, het daarom vanzelfsprekend dat er meer aandacht is voor leesplezier in Rotterdam. Met dit manifest onderschrijven wij het belang van lezen, nu meer dan ooit. We geven een gezamenlijk signaal af om in de komende jaren het belang van lezen nog meer uit te dragen en ons op structurele basis in te zetten om lezen vaker onder de aandacht te brengen. Daarmee sluiten wij aan bij de landelijke oproep tot een [leesoffensief](#).

Lezers worden niet geboren, maar gemaakt

Veel kinderen in Rotterdam lopen al vroeg een taalachterstand op. Ze groeien op in een gezin waarin niet wordt voorgelezen, geen boeken zijn, niet wordt gepraat over taal en lezen. Ze hebben een geringere woordenschat en die achterstand kan moeilijk worden ingelopen. Hun kennis van de wereld is gering en lezen vinden ze moeilijk en wat je moeilijk vindt, doe je niet graag.

Uit het internationale peilingsonderzoek PISA blijkt bijvoorbeeld dat een kwart van onze 15-jarigen onvoldoende leesvaardig is om zelfstandig mee te doen aan de maatschappij. Bovendien is het leesplezier van Nederlandse leerlingen het laagste ter wereld: ze vinden lezen geen plezierige, interessante of zinnige bezigheid en het merendeel leest alleen als het moet.

In het basisonderwijs besteden leraren al veel tijd aan lezen en taal. Voor hen is het telkens weer bijzonder om leerlingen in te wijden in de wereld van het schrift en te zien hoe ze erdoor gegrepen worden, door letters, woorden, zinnen en verhalen. Ondanks alle inspanningen van scholen en tal van leesbevorderingsorganisaties verslechtert echter de leesvaardigheid van Nederlandse leerlingen. Vooral jongens, leerlingen in het vmbo en het mbo en leerlingen met een migratieachtergrond blijven achter. Hun leesmotivatie is vaak laag. Daarom is het belangrijk om in alle scholen (extra) aandacht te besteden aan lezen, te zorgen voor goed leesonderwijs, een rijke leesomgeving, inspirerende verhalen en rolmodellen.

Taal en leren

"De grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld." (Ludwig Wittgenstein)

Al het leren is in taal. Zonder taal kan er niets uitgelegd worden, kunnen er geen concepten worden geleerd, kan er niet over een onderwerp gepraat of geschreven worden. Een goede taalvaardigheid en passend taalaanbod is cruciaal voor het verwerven van kennis. Taal is sterk verbonden aan de hele denkontwikkeling. Je hebt taal nodig om je te laten informeren, logisch te kunnen redeneren en problemen op te lossen.

Lezen:

- bevordert de woordenschatontwikkeling;
- stelt in staat om zich beter in te leven in anderen, in verschillende culturen en denkwijzen;
- stimuleert het creatief denken;
- bevordert het concentratievermogen;
- bevordert het vermogen om teksten te doorgronden en verbanden te leggen;
- stelt in staat om het eigen doen, denken en laten beter te begrijpen;
- voorkomt laaggeletterdheid.

Taal is het fundament voor onze maatschappij. Een goede taalontwikkeling is daarom van belang en zelfs noodzakelijk om op een volwaardige manier aan onze Rotterdamse samenleving deel te nemen. Iemand die de taal voldoende beheerst leeft gezonder, heeft minder schulden, neemt deel aan verrijkende culturele activiteiten en kan gebruik maken van zijn of haar democratisch recht. Een krachtig middel om taal goed te ontwikkelen en kennis op te doen is lezen: wie meer leest is beter in taal! We willen het lezen stimuleren waarbij de nadruk moet liggen op leesplezier, want als je iets leuk vindt, ga je het vaker doen.

Leesgeluk is levensgeluk

Lezen draagt dus bij aan een betere schoolloopbaanontwikkeling, betere kansen, een waardevollere aansluiting op de samenleving en daarmee ook aan het eigen en andermans geluk. Goed kunnen lezen verrijkt je leven, door het lezen van fictie kun je je beter inleven in anderen, ontwikkel je empathie en kun je andere overtuigingen beter begrijpen.

Voor iedere Rotterdammer zou lezen een recht moeten zijn en niet een voorrecht. Daarom roepen wij, op z'n Rotterdams: *'Niet lullen maar lezen!'*. Lezen voor het plezier wordt vanaf nu de norm en geen uitzondering meer.

Rotterdams leesoffensief

Taaloffensieven hebben nog niet geleid tot het taalniveau waarop wij hoopten. In Rotterdam stropen we daarom onze mouwen op en zorgen wij ervoor dat met een gezamenlijke aanpak het belang van lezen wordt gezien, gehoord en gevoeld in elke wijk van Rotterdam. We maken ons samen hard voor een Rotterdamse leescultuur en 'Heel Rotterdam leest!':

- We ontwikkelen gezamenlijk een breed gedragen leesbeleid.
- We zorgen voor een doorgaande leerlijn lezen in de hele onderwijskolom van voorschool tot hbo met nadruk op leesmotivatie en lezen voor plezier.
- We stellen onderwijstijd beschikbaar voor vrij lezen en leesactiviteiten.
- Instellingen en organisaties zorgen structureel voor een rijke leesomgeving en maken daarvoor geld vrij.
- We creëren mogelijkheden voor samenwerking tussen scholen, bibliotheek en andere instellingen die mee kunnen werken aan leesbevordering.
- We zorgen de komende jaren voor acties die het lezen voortdurend onder de aandacht brengen.

Wij doen mee:

Onderwijsinstellingen	Samenwerkingspartners